

UKA 2020/pkt. 187

01. oktober 2020

Aqqa Samuelson

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2020 om ændring af Inatsisartutlov om førtidspension. (Afklaringsforløb, revalideringsforløb, midlertidigt tillæg grundet lokale forhold og præcisering af klageadgang til Førtidspensionsklagenævnet)

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familie og Justitsområde)

Først vil jeg fra Inuit Ataqatigiit gerne sige tak til Naalakkersuisut for dette ændringsforslag vedr. Inatsisartutlov om førtidspension.

Der skal altid gøres plads til førtidspensionister, og deres daglige vilkår skal til stadighed forbedres. Formålet i denne lov om afklaringsforløb og at få førtidspensionister i arbejde er, at man frem for en passiv forsørgelse skal bane vejen for at afdække og udnytte arbejdsevnen og forstærke mulighederne for selv at tjene penge. Førtidspensionister har en gyldig grund til, at der er begrænsninger i deres arbejdsevne og skal have hjælp. Vi vil gerne melde ud, at vi mener at hjælpen til førtidspensionister som udgør den svagere del af befolkningen skal være bedre. Såfremt førtidspensionisterne efter afklaring og vurdering kommer i arbejde, anser vi dette som et skridt henimod en omsorg af disse personer. Hvis såfremt der efter et afklaringsforløb vurderes, at der er en arbejdsevne, skal man sikre personen et arbejde. Et arbejde er udviklende på mange måder. Og det at føle at der er brug for én, kan fremme en motivation, som i sig selv vil fremme deres vilkår. At kunne bidrage til samfundet via et arbejde, vil få førtidspensionisterne til at føle et medansvar.

Hvis førtidspensionister med arbejdsevner skal i arbejde, så må man sørge for at der er passende arbejdspladser til dem. Fra Inuit Ataqatigiits side vil vi gerne tydeliggøre denne

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

overgang til arbejdspladser for denne gruppe, som udgør den svagere del af samfundet. Fra Inuit Ataqatigiit vil vi gerne overfor denne svageste gruppe gerne tydeliggøre denne mulighed for at komme i arbejde. Vi har tidligere fremkommet med forslag, hvori vi bad Naalakkersuisut om at fremlægge en registrering over de arbejdspladser som kan tage denne befolkningsgruppe som har behov for støtte, og dette skulle senest ske under EM2019. Da denne fremlæggelse fandt sted under EM2019 og denne efterfølgende blev godkendt, var vi meget glade hos Inuit Ataqatigiit. Folk med en arbejdsevne og lyst til et arbejde burde komme i arbejde, inklusive de som er registrerede som førtidspensionister.

Inuit Ataqatigiit vil gerne medvirke til, at der skabes flere arbejdspladser til den fastboende befolkning, og i særdeleshed for de som har behov for hjælp. Vi støtter op om tiltag omkring flere og bedre lokale arbejdspladser. Vi kan ikke komme udenom, at førtidspensionisterne skal være med i denne udvikling ift. arbejdsevnen. Inuit Ataqatigiit tror på, at vi alle har evnen til at skabe og at vi alle kan bidrage til samfundet.

Vi har brug for alle som kan arbejde. Vi skal være opmærksomme på, at afklaring og vurdering af arbejdsevnen administrativt kan tage lang tid. Afklaring og vurdering af arbejdsevne for førtidspensionisterne bør have en hurtigere proces.

Og vi mener også, at Naalakkersuisut og alle partierne bør tage stilling til, hvordan man sikrer arbejdspladser de steder hvor der er arbejdsløshed og derfor er mangel på arbejdspladser. Det er nødvendigt med klare rammer for tiltag for revalideringsforløb for førtidspensionisterne. Og da revalidering er inkluderet i Naalakkersuisuts ændringsforslag i loven om førtidspension, kan vi deltage i dette. Der bør være gode tiltag til førtidspensionister som skal igennem en afklaringsforløb.

Hvis afklaringsforløbet kan ske hurtigt og effektivt, kan klager minimeres til det mindste niveau. Vi ser, at et afklaringsforløb kan tage meget lang tid og kræve masser af ressourcer. Derfor er det vigtigt at der er et godt samarbejde imellem de sociale myndigheder og sundhedsmyndighederne. Men vi ser det som positivt, at man i dette forslag tydeliggør denne klagemulighed. For denne ret til at klage skal stå klart.

Det er vigtig, at man til stadighed gør status og vurderer angående førtidspensionisternes vilkår. Deres vilkår skal forbedres. Og derfor skal man løbende lave denne status.

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

Vi mener, at indkomsterne for førtidspensionisterne også skal vurderes i fremtiden. Det er nødvendigt at forbedre førtidspensionisternes økonomiske vilkår. Vi må tage stilling til, hvorledes man fastsætter beløbene for førtidspensionisterne. I følge Inatsisartuts lov om førtidspension nr. 40 af 9. december 2015, står der i kapitel 6 §15, 16 og 17 stk. 3. , at beløbet til førtidspensionisterne bliver fastsat ud fra førtidspensionistens og dennes partners årlige samlede indkomst. Så beløbet for førtidspensionen bliver fastsat efter indkomsten. Førtidspensionister skal kunne regne med gode økonomiske vilkår. Derfor ønsker vi, at Naalakkersuisut skal præcisere, hvad de mener om og hvilke tiltag de vil foretage i forhold til, at beløbet bliver fastsat efter den årlige indkomst og efter den eventuelle partners indkomst. Og vi vil gerne opfordre til, at Naalakkersuisut tager stilling til hvad de vil gøre og hvad de mener om, at beløbet i følge Familie- og Sundhedsudvalget nedsættes efter indkomst og den eventuelle partners indkomst.

Med disse ord giver vi forslaget videre til Familie. Og Sundhedsudvalget.